

Χρήστου Χριστοδούλου

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

**Ἡ ἐν πνεύματι καὶ
ἀληθείᾳ λατρεία**

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας, λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· ἦν δὲ ἐκεῖ πηγή τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ὥσπερ ἔκτη. Ἐρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλησαι ὕδωρ. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Δός μοι πιεῖν. Οἱ γὰρ Μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι. Λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις· Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν, παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὐσης γυναικὸς Σαμαρείτιδος; Οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεῖταις. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστίν ὁ λέγων σοι, δός μοι πιεῖν, σὺ ἂν ᾔτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· Κύριε, οὐτε ἀντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ· πόθεν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, διψήσει πάλιν· ὃς δ' ἂν πίη ἐκ τοῦ ὕδατος, οὐ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγή ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. Λέγει πρὸς αὐτόν ἡ γυνὴ· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ, μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ὑπάγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου, καὶ ἔλθε ἐνθάδε. Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις, οὐκ ἐστὶ σου ἀνὴρ· τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι, πιστευσόν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ Πατρὶ. Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὁ

οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνούμεν, ὃ οἶδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. Ἄλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ Πατρὶ ἐν πνεύματι, καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ Πατὴρ τοιοῦτους ζητεῖ τοὺς προσκυνούντας αὐτόν. Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνούντας αὐτόν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται, ὃ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν ἅπαντα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι, ὃ λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μὲντοι εἶπε· Τί ζητεῖς; ἢ, τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὕδριαν αὐτῆς ἡ γυνὴ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· Δεῦτε, ἴδετε ἄνθρωπον, ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; Ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ, ἡρώτων αὐτόν οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Ῥαββί, φάγε. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐγὼ βρώσιν ἔχω φαγεῖν, ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. Ἐλεγον οὖν οἱ Μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· Μὴ τις ἠνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐμὸν βρώμά ἐστιν, ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. Οὐχ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἐτι τετράμηνός ἐστι, καὶ ὁ θερισμός ἔρχεται; Ἰδοὺ, λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαὶ εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤδη. Καὶ ὁ θερίζων, μισθὸν λαμβάνει, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ, καὶ ὁ θερίζων. Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν, ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασι, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ τῶν Σαμαρειτῶν ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς, μαρτυρούσης· Ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτόν οἱ Σαμαρεῖται, ἡρώτων αὐτόν μείναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. Καὶ πολλῶν πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ. Τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον· Ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλίαν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἶδαμεν, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός (Ἰω. δ' 5–42).

Στο κείμενο αυτό περιέχονται υψηλού επιπέδου διδαχές και αποκαλύψεις.

1. Σαμάρεια και Σαμαρείτες

Η Σαμάρεια υπήρξε πρωτεύουσα του κράτους του Ισραήλ (δηλαδή του βορείου κράτους) μετά τη διχοτόμηση του ενιαίου κράτους από τους διαδόχους του Σολομώντα. Τότε οι 10 φυλές αποτέλεσαν το κράτος του Ισραήλ με βασιλέα τον **Ιεροβοάμ** Α' [1] (πρώην υπηρέτη του **Ροβοάμ** γιού του Σολομώντα) και πρωτεύουσα την **Σαμάρεια**. Το νότιο κράτος με πρωτεύουσα την **Ιερουσαλήμ**, αποτέλεσε το κράτος του Ιούδα με δύο μόνο φυλές (του Ιούδα και του Βενιαμίν) είχε βασιλέα τον υιό και διάδοχο του Σολομώντα τον **Ροβοάμ**.

Η Σαμάρεια χτίστηκε από τον βασιλέα του Ισραήλ **Αμρί** πάνω στο όρος **Σομέρ**, από το οποίο έλαβε το όνομά του, ο οποίος την έκανε πρωτεύουσα του κράτους. Το 721 π.Χ, το βασίλειο του Ισραήλ κατέλαβε ο βασιλιάς των Ασσυρίων **Σαργών**. Την κατέστρεψε και εξόρισε το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της στην Μυδία. Στην συνέχεια, η Σαμάρεια εποίκιστηκε από αιχμαλώτους ποικίλων εθνοτήτων, που αναμίχθηκαν με τους Σαμαρείτες και μετέδωσαν στην θρησκεία τους πολλά ειδωλολατρικά στοιχεία. Μετά την επιστροφή των Ισραηλιτών από την εξορία, αναπτύχθηκε μεγάλο μίσος μεταξύ των Ιουδαίων και Σαμαρειτών, οι οποίοι έφτιαξαν δικό τους ναό στο όρος **Γαριζίν**.

Οι Ιουδαίοι αντιπαθούσαν τους Σαμαρείτες και τους απέφευγαν, διότι δεν τους θεωρούσαν γνήσιους Εβραίους, αφού είχαν αναμειχθεί με αλλόφυλους ειδωλολάτρες. Γι αυτό και το Ευαγγέλιο αναφέρει ότι **"ὁὐ γάρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις"** δηλαδή δεν συναναστρέφονται οι Ιουδαίοι τους Σαμαρείτες.

2. Προκαταλήψεις των Εβραίων για τις γυναίκες

Αν σήμερα μιλάμε για "καταπίεση" της γυναίκας, η οποία δημιούργησε το φαινόμενο του **"φεμινισμού"**, στην εποχή του Χριστού, υπήρχε καταπίεση και αδικία σε βάρος της γυναίκας σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό. Οι διατάξεις του Μωσαϊκού Νόμου είχαν σαφώς τη γυναίκα σε **μειονεκτική θέση έναντι του άνδρα** και όσον αφορά τα κληρονομικά δικαιώματα και όσον αφορά τις διατάξεις του διαζυγίου. Ένας άνδρας μπορούσε πολύ πιο εύκολα να χωρίσει τη γυναίκα του, από ότι μια γυναίκα τον άνδρα της.

Οι τότε εθνικοί (δηλαδή ειδωλολάτρες) φιλόσοφοι, αγωνίζονταν να απαντήσουν στο ερώτημα, **αν η γυναίκα έχει ψυχή**, αν δηλαδή είναι όν ισότιμο προς τον άνδρα. Οι ραββίνοι του Ιουδαϊσμού, περιφρονούσαν τη γυναίκα σε σημείο, που αν κανείς μιλούσε μαζί της, εθεωρείτο αυτό ανάξιο της ιδιότητάς του. Χωρίς δισταγμό διεκήρυτταν ακόμη ότι **"οι γυναίκες είναι ανεπίδεκτες θρησκευτικής μαθήσεως"** και ότι **"καλύτερα να καούν τα λόγια του Νόμου, παρά να παραδοθούν σε γυναίκες"**.

Εντούτοις, ο Χριστός παραβλέπει όλα αυτά (δηλαδή την έχθρα προς τους

Σαμαρεί-τες και την προκατάληψη απέναντι στις γυναίκες) και μιλάει σε μια γυναίκα Σαμαρείτιδα, κάνοντας μαζί της θεολογική συζήτηση, από τις περιφημότερες της Κ. Διαθήκης. Της αποκαλύπτει δε, ύψιστες θεολογικές αλήθειες και την ίδια Μεσσιακή του Ιδιότητα.

3. Ο Χριστός ξεπερνά όλες τις προκαταλήψεις για τη γυναίκα

Η Σαμαρείτιδα δεν ήταν μια τυπική περίπτωση γυναίκας. Ήταν αφενός περιφρο-νητέα ως γυναίκα και αφετέρου προερχόμενη από τη Σαμάρεια. Ήταν έτσι, καταδικασμένη στη συνείδηση κάθε τυπικού Ιουδαίου, ως μη καθαρόαιμη Ισραηλίτισσα και ως αιρετική. Έτσι, κάθε **"γνήσιος"** Ιουδαίος θα προτιμούσε καλύτερα να "σκάσει" από τη δίψα παρά να ζητήσει νερό από τα χέρια της.

Ο Χριστός παραμερίζει τη συμβατικότητα του Ιουδαϊκού εθνικισμού προς τους Σαμαρείτες, αλλά και τις προκαταλήψεις των ραββίνων της εποχής του για την αξία του ανθρώπινου προσώπου και δη μιας γυναίκας. Συζητάει μαζί της και της ζητά νερό για να ξεδιψάσει. Η απορία της γυναίκας και η κατάπληξή της είναι φυσική. Στην πραγματικότητα δεν είναι πια ένα κοινός "Ιουδαίος" άνδρας που διαλέγεται. Είναι ο Μεσσίας Χριστός, ο **"υιός του ανθρώπου"** όπως αυτοαποκαλείται, αλλά και ο υιός του Θεού που ο ίδιος ο Πατήρ στέλνει στη γη για να σώσει τον άνθρωπο. Από την άλλη, η Σαμαρείτιδα είναι μια αμαρτωλή γυναίκα, που ενσαρκώνει όλες τις αδυναμίες της προγόνου της, της Έυας.

Στην ερώτηση της γυναικός: **Πώς εσύ, ένας Ιουδαίος ζητάς από μένα, μια γυναίκα Σαμαρείτιδα νερό για να πιείς; Δεν γνωρίζεις ότι οι Ιουδαίοι δεν συναναστρέφονται με Σαμαρείτες;** Ο Κύριος απαντά: **«Αν γνώριζες τα δώρα του Θεού και ποιος είναι αυτός που σου ζητάει νερό, εσύ θα του ζητούσες και θα σου έδινε Εκείνος «τό ὕδωρ τό ζῶν», το οποίο όποιος πιεί δεν θα διψάσει εις τον αιώνα. Και όχι μόνον, αλλά το νερό που θα του δώσω εγώ, θα γίνει μέσα του πηγή νερού αστείρευτη που θα του προσπορίζει ζωή αιώνια. Ο Κύριος εδώ εννοεί ως «ὕδωρ ζῶν», το Άγιο Πνεύμα.**

Η γυναίκα συνεχίζει στην **«γῆϊνη»** λογική της, λέγοντας: **«αφού δεν έχεις κουβά ή στάμνα, ούτε σχοινί και το πηγάδι είναι βαθύ, τότε πώς είναι δυνατόν να αντλήσεις νερό;»** (Όταν ακούει για το **«τό ὕδωρ τό ζῶν»** που ξεδιψάει για πάντα, τότε το ζητάει από τον Χριστό για να ξεδιψάσει για πάντα και να μην είναι αναγκασμένη να έρχεται στο πηγάδι.

Η κατανόηση της λογικής και της διαλεκτικής του Χριστού δεν είναι εύκολη. Ο Χριστός δεν ζητά επειδή έχει ανάγκη. Ζητά για να δώσει στους ανθρώπους την ευκαιρία να του ζητήσουνε. Τα φαινόμενα αιτήματά Του είναι παρορμήσεις που τους κάνει, για να τους ωθήσει να ζητήσουνε τα **«θεϊκά»** δώρα που μόνο Εκείνος μπορεί να προσφέρει. Ζητά το **«έλασσον»** (δηλ. το μικρότερο) για να προσφέρει το **«μείζον»** (δηλ. το μεγαλύτερο). Ζητά από τον άνθρωπο να προσφέρει, αυτό που οι ισχνές ανθρώπινες δυνατότητες μπορούν να προσφέρουν, δηλαδή λίγο κοινό νερό, για να αντιπροσφέρει **«τό ὕδωρ τό ζῶν»** δηλαδή το Άγιο Πνεύμα, που είναι ικανό να «ξεδιψάσει» την πνευματική δίψα του ανθρώπου για πάντα. Το Άγιο Πνεύμα

μπορεί να δώσει ασύλληπτες δυνατότητες στον άνθρωπο που θα το πάρει.

[**ΣΗΜΕΙΩΣΗ:** Παρενθετικά μπορούμε να πούμε ότι η πράξη του Χριστού, που ζητά από τον άνθρωπο «το έλασσον» για να του αντιδώσει «το μείζον» είναι πράξη εντελώς **«αντι-εγωϊστική»**. Ο Θεός δεν θέλει να είναι μονάχα «δότης», γιατί αυτό θα ταπεινώνε τον άνθρωπο. Θέλει να είναι και «δέκτης» των ανθρωπίνων δώρων. Όχι επειδή έχει ανάγκη τα δώρα αυτά, αφού ο Θεός τα έχει όλα και δεν έχει ανάγκη από τίποτα. Αλλά γιατί γνωρίζει, ότι και ο άνθρωπος έχει ανάγκη να δώσει, για να μην αισθάνεται ταπεινωμένος. Μόνο ο άκρατος εγωισμός έχει την απαίτηση να είναι μονάχα δότης. Ο Θεός είναι ταπεινός και αυτό είναι ένα τεκμήριο του θεϊκού μεγαλείου. Τεκμήριο άφατης αγάπης για τον άνθρωπο και βαθύτατου σεβασμού. **Ο Θεός ζητάει τα ασήμαντα και φθαρτά ανθρώπινα δώρα, για να αντιδωρήσει τα αιώνια και άφθαρτα.** Το αίτημα του Θεού είναι έκφραση αγάπης, διότι περισσότερο από όλους γνωρίζει ότι η αγάπη δεν είναι **«μονόλογος»** αλλά **«διάλογος»** υψηλού επιπέδου.

Η ιερατική ιδιότητα του ανθρώπου συνίσταται στο να δέχεται με ευγνωμοσύνη τα δώρα του Θεού και να μπορεί να αντιπροσφέρει μόνον λίγα από αυτά (πρβλ «τά σά ἐκ τῶν σῶν») στον Θεό με «εὐχαριστία»].

4. «Τό ὕδωρ τό ζῶν» και η πνευματική λατρεία του Θεού

Όταν η Σαμαρείτιδα ζητάει **«τό ὕδωρ τό ζῶν»** για να μην ξαναδιψάσει ποτέ, χωρίς βεβαίως να συνειδητοποιεί τι ακριβώς ζητάει, ο Κύριος την προκαλεί για άλλη μια φορά λέγοντας: **«Πηγαινε φώναξε τον άνδρα σου και έλα εδώ»**. Το κάνει αυτό για να ξυπνήσει την κοιμισμένη της συνείδηση. Τότε ο διάλογος μπαίνει σε μια δραματική φάση. **«Δεν έχω άνδρα»** αποκρίνεται εκείνη. Ο Χριστός της απαντά: **«Λέγεις την αλήθεια. Μέχρι τώρα είχες πέντε άνδρες και αυτός με τον οποίον τώρα ζεις, δεν είναι νόμιμος σύζυγός σου»**.

Από αυτή τη στιχομυθία η γυναίκα αντιλαμβάνεται ότι ο συνομιλητής της δεν είναι κοινός άνθρωπος, αλλά **προφήτης**. Γι αυτό και προσπαθεί να του εκμαιεύσει απαντήσεις σε θέματα που ταλάνιζαν αυτήν και τον λαό της. **«Κύριε, καταλαβαίνω ότι είσαι προφήτης. Οι πατέρες μας (δηλαδή οι Σαμαρείτες) προσκύνησαν και λάτρευσαν το Θεό στο όρος αυτό (δηλ. στο όρος Γαριζείν) και εσείς οι Ιουδαίοι λέτε ότι στα Ιεροσόλυμα είναι ο τόπος που πρέπει να λατρεύουμε τον Θεό. Συ ως προφήτης τι λέγεις; »** Η απάντηση του Κυρίου είναι αποκαλυπτική και συνάμα με πολύ μεγάλο θεολογικό βάθος.

«Πίστεψέ με γυναίκα ότι εσείς οι Σαμαρείτες, που απορρίψατε τα βιβλία των προφητών, γνωρίζετε λιγότερα από τους Ιουδαίους, από τους οποίους άλλωστε θα προέλθει ο Μεσσίας, ο Σωτήρας του κόσμου. Αλλά έρχεται ώρα και ήδη έφθασε, που οι αληθινοί προσκυνητές θα λατρεύσουν τον Πατέρα με λατρεία όχι τυπική και σκιώδη αλλά πνευματικά και αληθινά. Διότι, ο Θεός είναι πνεύμα, δεν περιορίζεται σε τόπο (δηλαδή, δεν είναι ο τόπος που καθορίζει την αληθινή λατρεία αλλά ο τρόπος) και εκείνοι που τον προσκυνούν πρέπει να τον λατρεύσουν πνευματικά και αληθινά

(δηλαδή με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος που φανερώνει την αλήθεια)». Πράγματι, ο Χριστός αποκαλύπτει στην αμαρτωλή και σχεδόν αγράμματη Σαμαρείτιδα γυναίκα μια μεγάλη θεολογική αλήθεια. Ποια θα πρέπει να είναι στο εξής, στη νέα εποχή της χάριτος, η αληθινή και ευάρεστη στο Θεό λατρεία. Λατρεία πνευματική **«έν Αγίω Πνεύματι»**.

5. Ο Χριστός αποκαλύπτει στην γυναίκα τη Μεσσιακή του ιδιότητα

Στο σημείο αυτό ξαναρωτά η γυναίκα: **Γνωρίζω ότι έρχεται ο Μεσσίας, ο λεγόμενος Χριστός. Όταν έλθει Εκείνος θα μας διδάξει τα πάντα**» και της απαντά ο Ιησούς: **«Εγώ είμαι αυτός που σου μιλάει αυτή την στιγμή**». Είναι από τις λίγες φορές που ο Κύριος αποκαλύπτει τόσο καθαρά, τόσο άμεσα, την αληθινή Μεσσιακή του ιδιότητα.

Στο σημείο αυτό έφθασαν οι μαθητές, που είχαν πάει στην πόλη να αγοράσουν τροφές. Απόρησαν που τον είδαν να μιλάει με γυναίκα και μάλιστα εκ της Σαμάρειας, πράγμα που ήταν απαγορευμένο από τις Ραββινικές παραδόσεις. Ούτε για πιο θέμα μιλούσε με αυτήν το ρώτησαν.

6. Ο Χριστός με τη διδασκαλία του εξυψώνει τη γυναίκα

Με την προηγηθείσα συζήτηση, είδαμε ότι ο Χριστός όχι μόνο ξεπερνάει όλες τις προκαταλήψεις που αφορούν την εθνική ταυτότητα και το φύλο της συνομιλήτριάς του, αλλά αφενός της αποκαλύπτει τον εαυτό του ως Μεσσία, αφετέρου της παραδίδει την υψηλότερη διδασκαλία για τη φύση του Θεού και την λατρεία του. Της διδάσκει ότι ο Λόγος του Θεού έχει αιώνια αξία και μπορεί να ικανοποιήσει κάθε μεταφυσική δίψα του ανθρώπου για πάντα. Έτσι, εμμέσως **αναγνωρίζει τη γυναίκα ισότιμη με τον άνδρα**, πλάσμα άξιο να δεχθεί τόσο υψηλές αλήθειες, να φωτισθεί από το λόγο Του και να διακονήσει το κήρυγμά Του.

Ο Χριστός με την προοδευτική διαδικασία, που περιγράφει η σημερινή ευαγγελική περικοπή, μεταμορφώνει κυριολεκτικά τη γυναίκα. Παρόλον ότι, η ανδροκρατούμενη κοινωνία της εποχής της, την έχει καταδικάσει στην κατάσταση της αμάθειας και του ηθικού υποβιβασμού, ο Χριστός την φωτίζει με το λόγο Του. Παράλληλα, ζητά να φέρει στην επιφάνεια το γνήσιο άνθρωπο που κρύβει μέσα της.

Με ένα μοναδικό και διακριτικό τρόπο ξεσκεπάζει την προσωπική της ζωή για να αφυπνίσει τη συνείδησή της, να συνειδητοποιήσει την τραγική ηθική της κατάσταση και να ποθήσει τη λύτρωσή της. Με το διάλογο που κάνει μαζί της, την οδηγεί πρώτα στην αυτογνωσία και κατόπιν στην θεογνωσία. Αυτός είναι ο **γνήσιος τρόπος απελευθέρωσης του ανθρώπου. Από τη δουλεία της αμαρτίας και του μακράν του Θεού κόσμου, στην «ελευθερία της δόξης των τέκνων του Θεού»** (Ρωμ. η' 21) (δηλαδή στην ελευθερία που θα απολαμβάνουν τα δοξασμένα τέκνα του Θεού).

Δεν σταματά όμως εδώ η μεταμορφωτική και εξυψωτική διαδικασία, που άρχισε η Σαμαρείτιδα από τη στιγμή που συνάντησε τον Χριστό. Ο Χριστός

πραγματοποιεί κάτι που για τις συνθήκες και το πνεύμα της εποχής υπήρξε αδιανόητο.

7. Ο Χριστός μεταμορφώνει την αγράμματη και αμαρτωλή Σαμαρείτιδα γυναίκα, σε ισαπόστολο.

Η αλλαγή που συντελείται στην καρδιά της γυναίκας είναι εκπληκτική. Με πίστη στην Μεσσιακή ιδιότητα του συνομιλητή της και γεμάτη ενθουσιασμό για την απρόσμενη συνάντησή της με τη σαρκωμένη Αλήθεια του Χριστού, τρέχει στους συμπατριώτες της και τους κηρύττει το Χριστό ως «**προφήτη**» που της αποκάλυψε όλα όσα έχει κάνει στην ζωή της. Τους καλεί να Τον γνωρίσουν, μήπως αυτός είναι ο Χριστός, που περιμένουν. Πράγματι, οι συμπατριώτες της βγήκαν από την πόλη και ήρθαν στο πηγάδι του Ιακώβ. Συζήτησαν με τον Χριστό και πείστηκαν και μόνοι τους για τη Μεσσιακή Του ιδιότητα. Τον παρακάλεσαν δε να μείνει κοντά τους, πράγμα που δεν είχαν κάνει οι Ιουδαίοι. Και αυτός έμεινε κοντά τους δύο μέρες.

Έτσι, η γυναίκα αυτή, με τις τόσο αρνητικές γι αυτήν προϋποθέσεις (αμάθειας και αμαρτωλότητας) εξελίσσεται σε κήρυκα της πίστεώς Του και απόστολος της Αλήθειας Του, της εγκαινιασθείσης Βασιλείας του Θεού.

Η Εκκλησία μας τιμά την Σαμαρείτιδα ως **αγία, μάρτυρα** και **ισαπόστολο**. Είναι η **Αγία Φωτεινή** που τιμάται από την Εκκλησία της 26^η Φεβρουαρίου. Αυτή, αφού βαπτίστηκε Χριστιανή μεταξύ των πρώτων γυναικών της Σαμαρείας, αφιέρωσε την υπόλοιπη ζωή της στη διάδοση του Ευαγγελίου. Κήρυξε τον Χριστό στη Β. Αφρική και στη Ρώμη. Εκεί, μαρτύρησε από το Νέρωνα, το 66 μ.Χ, όταν αυτός πληροφορήθηκε ότι η Φωτεινή έκανε χριστιανές την κόρη του **Δομνίνα** και μερικές δούλες της. Μαζί με την αγία Φωτεινή μαρτύρησαν και οι **δύο γιοί της** και οι **πέντε αδελφές της**. Τα λείψανα της Αγίας Φωτεινής βρίσκονται τώρα, στην Μονή Ιβήρων του Αγίου Όρους.

8. Ο «Χριστιανικός Φεμινισμός»

Ο σημερινός φεμινισμός που αναπτύχθηκε κυρίως στη Δύση, αποβλέπει στην «**απελευθέρωση**» της γυναίκας. Την απελευθέρωση αυτήν εννοεί κυρίως, ως υπέρβαση της γυναικείας φύσεώς της, με την ανάληψη από αυτήν ευθυνών και δραστηριοτήτων, που η κοινωνία θεωρούσε πάντα ως ανδρική υπόθεση.

Ο Χριστός αντίθετα πραγματοποιεί την απελευθέρωση της γυναίκας με έναν τελείως διαφορετικό τρόπο, όπως δείχνει η περίπτωση της Σαμαρείτιδος. Καλεί τη γυναίκα να γίνει μέτοχος στο φωτισμό και στην πνευματική αναγέννηση που Αυτός χαρίζει. Έτσι, καταξιώνει τη γυναίκα να γίνει φορέας και κήρυκας της Αλήθειας Του. Η απελευθέρωση που Αυτός προσφέρει στη γυναίκα δεν έγκειται στη δήθεν υπέρβαση της γυναικείας της φύσεως, μέσω του ανταγωνισμού με τον άνδρα, αλλά στην παράλληλη, δίπλα στον άνδρα τοποθέτησή της, στη διακονία του Ευαγγελίου και στα έργα αγάπης. Έτσι, **φωτίζεται** και **αγιάζεται εξίσου με τον άνδρα** και θα αποτελέσει ισότιμη συγκληρονόμο με αυτόν της Βασιλείας του Θεού.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ
2. ΝΕΟΝ ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ Κωστή Μπάσκα, Εκδ ΑΣΤΗΡ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
3. «Κοινωνία Αγάπης και Σωτηρίας», (Κυριακοδρόμιο) π. Γεώργιου Μεταλληνού
4. Περίοδος Πεντηκοσταρίου, π. Επιφ. Θεοδωροπούλου
5. ΑΓΙΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ, εκδ Χρήστου Τσολακίδη

[1] Ο **Ιεροβοάμ Α΄** υπήρξε [Βιβλικός](#) Βασιλιάς των [Εβραίων](#) (βλ. Α΄ Βασιλειών κεφ. ια΄ : 26 - 14:20). Ο Ιεροβοάμ ο Α΄ προερχόταν από τη φυλή του [Εφραΐμ](#) και ήταν ο πρώτος Βασιλιάς του κράτους των Ισραηλιτών από την απόσχισή του, που συνέβη μετά τον θάνατο του [Σολομώντα](#) το [976 π.Χ.](#) Όταν ακόμα ζούσε ο βασιλιάς Σολομών, ο Ιεροβοάμ συνωμότησε εναντίον του, αλλά όταν η συνωμοσία αποκαλύφθηκε, κατέφυγε στην Αίγυπτο. Μετά δε το θάνατο του Σολομώντα ακολούθησε γενική εξέγερση του λαού εναντίον του νομίμου διαδόχου [Ροβοάμ](#). Τότε από τις 12 φυλές αποσχίσθηκαν οι 10, δηλαδή όλες εκτός της φυλής του Ιούδα και της φυλής του [Βενιαμίν](#). Από την απόσχιση εκείνη δημιουργήθηκαν δύο Βασίλεια, εχθρικά μεταξύ τους, εκείνο του **Ισραήλ** (των αποστατών) και το Βασίλειο του **Ιούδα**. Στο νεοπαγές εκείνο κράτος του Ισραήλ ανήλθε στο θρόνο ο **Ιεροβοάμ ο Α΄** που αμέσως επανέφερε την ειδωλολατρία στο λαό του Ισραήλ με ανέγερση βωμού προκειμένου ν΄ ανταγωνιστεί την [Ιερουσαλήμ](#).